

แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ บ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

กิตติทัช เขียวฉ้วน^{1*}, ลินี่ เพชรเจริญสุขแสง¹ และน้ำทิพย์ ศรีนิล¹

¹สาขาการบริการธุรกิจท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*k.kittitach@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของบ้านริมนาโฮมสเตย์ 2) เพื่อศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านริมนาโฮมสเตย์ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณตามแบบการวิจัยและพัฒนา โดยเริ่มการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 15 คน ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลและบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดจากการสัมภาษณ์และการสังเกต นำมาจัดเป็นหมวดหมู่ แยกประเภท วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อสรุปและสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อที่จะนำความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมและมาตรฐานโฮมสเตย์ของบ้านริมนาโฮมสเตย์ จากนักท่องเที่ยวจำนวน 400 คน เลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ มาสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนตะคร้ำเอน

ผลการศึกษาพบว่า 1) บริบทพื้นที่ของชุมชนตะคร้ำเอน มีสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติและอุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและยังมีการทำกิจกรรมเสริมในชุมชน นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรที่หลากหลายและมีศักยภาพที่ดี 2) ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจ โดยเฉพาะการจัดงานแสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนที่เป็นของดั้งเดิม นั่นก็คือประเพณีและวัฒนธรรมของศาสตร์ลาว กิจกรรมสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มารอดูกันอย่างมากในทุกๆปี ทำให้ชุมชนตะคร้ำเอนเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น 3) แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ได้มีการนำวัฒนธรรมต่างๆของชุมชนตะคร้ำเอนที่เลือนหายไป กลับมาทำใหม่ให้อยู่ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พร้อมสร้างโฮมสเตย์ควบคู่กันไป ทั้งนี้ได้สังเกตเห็นว่าในการทำโฮมสเตย์ที่นำเสนอกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน โดยใช้วัฒนธรรมของชุมชนเป็นหลัก ทำให้นักท่องเที่ยวชื่นชอบและได้รับความนิยม อีกทั้งยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนได้อีกด้วย

คำสำคัญ : การสร้างมูลค่าเพิ่ม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน

Guidelines of value adding with the cultural tourism of Ban Rim na Homestay, Takram En community, Kanchanaburi Province.

Kittitach Keawchaon^{1*}, Sinee Phetcharoensuksaeng¹ and Namthip Srinil¹

¹ The Department of Hotel and Tourism, Faculty of Humanities and Social Sciences

*k.kittitach@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the context information of Ban Rim Na Home Stay . 2) to study cultural tourism potential and way of life of Ban Rim Na Home Stay. 3) to study value added in cultural tourism of Ban Rim Na Home Stay . The researcher uses a combination of qualitative and quantitative research according to the research and development model. By starting a document research and in-depth interviews with 15 key informants. The researcher used the interview form obtained for a descriptive analysis. The data were analyzed and detailed data were recorded from the interviews and observations. Categorized, categorized analyzed the data to draw conclusions and created a questionnaire in order to bring opinions about the culture and homestay standards of Baan Rim Na Homestay Out of 400 tourists randomly selected samples. come to synthesize to find ways to create added value for the Takram En community

The results of the study showed that 1) Ban Rim Na Home Stay, Takram En Community is a natural and fertile environment. Most of the villagers work as farmers and also do supplementary activities in the community. It also has a wide variety of resources and great potential. 2) The potential of cultural tourism has a unique culture and way of life that attracts tourists Especially the exhibition of the identity and culture of the community that is traditional That is the tradition and culture of Laos science. Activities can attract huge numbers of tourists every year. making the community of Takram En become more well known. 3) Guidelines of value adding for cultural tourism found that various cultures of the fading Ban Rim Na Home Stay have been introduced, re-establish and together with building a home stay. This has foreseen that in making a homestay that offers unique activities for the community. Using the community's culture as the main Make tourists like and popular. It can also create added value for the community as well.

Keywords: Value adding / Cultural tourism /Ban Rim Na Homestay/Takram En Community

บทนำ

ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ได้แพร่อย่างรวดเร็วและกว้างขวางไปหลาย ประเทศทั่วโลกซึ่งมีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ประกอบกับองค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้การระบาดของโรคโควิด 19 เป็นการระบาดใหญ่ (Pandemic) ประเทศไทยมีความเสี่ยงอย่างยิ่งที่จะเกิดการติดต่ของโรคโควิด 19 ที่มากับผู้เดินทางซึ่งมาจาก กลุ่มประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทยหรือประเทศที่มีพรมแดนติดกับกลุ่มประเทศ ดังกล่าวซึ่งมีสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 อย่างต่อเนื่อง จึงมีประกาศกำหนดให้ท้องที่นอกราชอาณาจักรที่เกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพิ่มเติม [1] โดยสัดส่วนของผู้ป่วยด้วยโรค COVID-19 ที่พบนอก กรุงเทพมหานครกำลังเพิ่มสูงขึ้น และพบผู้ป่วยในจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทย ระบบสาธารณสุขระดับภูมิภาคที่รวมถึงเครือข่ายขนาดใหญ่ของหน่วยเคลื่อนที่เร็ว และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความแข็งแกร่ง โดยจะทำหน้าที่ระบุผู้ป่วยที่ต้องสงสัย แยกผู้ป่วยดังกล่าวออกจากบุคคลอื่นอย่างรวดเร็วให้การรักษา ติดตามและกักตัวผู้สัมผัสใกล้ชิด การแยกผู้ติดเชื้อออกจากบุคคลอื่นอย่างรวดเร็วจะช่วยลดโอกาสในการแพร่กระจายของไวรัส และเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคระบาดในประชากร เป้าหมายคือการยับยั้งและควบคุมการแพร่กระจายของโรคโควิด 19 ให้ได้ใน ทุกจังหวัดที่ได้รับผลกระทบ ทุกคนมีบทบาทในการช่วยให้ประเทศบรรลุเป้าหมาย [2]

การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (โควิด-19) มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกชะลอตัวกว่าที่คาดไว้มาก รวมถึงภาคการท่องเที่ยวและการธุรกิจส่งออกของประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าว ยังไม่สามารถประเมินได้ว่า สถานการณ์การระบาดนี้สิ้นสุดลงเมื่อใด [3] สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ในครั้งนี้ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อทั้งระบบเศรษฐกิจทุกประเทศทั่วโลก โดยจุดยอด GDP ของประเทศไทยลดลงจากประมาณการเดิม โดยผลกระทบรุนแรงเกิดขึ้นในภาคการท่องเที่ยว ธุรกิจบันเทิง สันทนาการ และสิ่งทอ [4] สำหรับการส่งออกบริการโดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวแม้ว่าจะมีขนาดเล็กในระบบเศรษฐกิจเมื่อเทียบกับภาคการส่งออกสินค้า แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาภาคการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการช่วยประคับประคองเศรษฐกิจไทยไว้ได้ ในยามที่เครื่องยนต์หลักของประเทศซัดข้อง และแม้ว่าภาคการท่องเที่ยวจะเผชิญกับ ปัญหาและอุปสรรคมาอย่างต่อเนื่อง ครั้งนี้ภาคการท่องเที่ยวกลับต้องเผชิญกับปัญหาที่หนักหน่วงกว่าทุกครั้ง จากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่มีความรุนแรงเหนือความคาดหมาย และทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก และส่งผลกระทบอย่างหนักต่อธุรกิจด้านการท่องเที่ยว โดยทางรอดของธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ ต้องประคองตัวเพื่อความอยู่รอดโดยจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือด้านการเงิน เพื่อเสริมสภาพคล่องจากทั้งภาครัฐและสถาบันการเงิน [5] ประเทศไทยเป็นประเทศที่จะได้รับผลกระทบด้านการท่องเที่ยวมากที่สุดในโลก เนื่องจากประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศและจากต่างชาติรวมกันมากเป็น อันดับ 2 ของโลก ทำให้มองว่า ในกรณีของ Covid-19 ที่การแพร่ระบาดลุกลามจากจีน และเอเชีย และรุนแรงไปสหรัฐฯ และยุโรป ผลกระทบจะรุนแรงกว่ากรณีโรคซาร์สมาก โดยทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าไทยลดลงอย่างมาก [6]

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทยเนื่องจากการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก สามารถสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น และกระจายรายได้ไปสู่ส่วนภูมิภาคทำให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวเกิดแรงกระตุ้นการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เพื่อผลิตสินค้าและบริการ เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร รวมถึงร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อไป ดังนั้นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นช่องทางที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศอย่างมหาศาล ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่เน้นบทบาทการพัฒนาชุมชน และการที่รัฐบาลออกกฎหมาย เพื่อการกระจายอำนาจสู่ส่วนท้องถิ่นและเป็นแรงผลักดันให้องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มรายได้แก่ชุมชน โดยการนำทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวมาเป็นจุดขายและทำให้เกิดรายได้ จึงนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวหลายในรูปแบบภายในชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรมโฮมสเตย์ (Home Stay) ก็ถือเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นที่

สิ่งดึงดูดและได้รับความสนใจมาก ทั้งจากองค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ โฮมสเตย์ (Home Stay) หรือที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมชุมชน เป็นการบริการที่นักท่องเที่ยวสามารถพักแรมกับเจ้าของบ้าน มีการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม ความรู้ ตลอดจนศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนโดยคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในการดำเนินกิจกรรมก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น ซึ่งธุรกิจที่พักแบบสัมผัสวัฒนธรรมนี้กำลังเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ในขณะนี้และในอนาคต [7]

การท่องเที่ยวในชุมชน หรือการท่องเที่ยวในชนบท เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มองเห็นว่าชุมชนหรือคนในท้องถิ่น เป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น น้ำตก ภูเขา วัฒนธรรมท้องถิ่น และวิถีชีวิต ชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และจัดการทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของชุมชน [8] ส่งเสริมให้ท่องเที่ยวเป็นรายได้เสริมของชุมชน ไม่ได้ทำท่องเที่ยวเป็นอาชีพหลัก นักท่องเที่ยวไม่มาคนในชุมชนก็ยังมีอาชีพ และทำมาหากินตามปกติ แต่หากมีนักท่องเที่ยวหรือแขกมาเยี่ยมเยือน ชุมชนก็สามารถต้อนรับและให้บริการแก่แขก หรือนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งชุมชนจะมีแนวคิดที่นักท่องเที่ยวเหล่านั้นเป็นแขกผู้มาพัก ในปัจจุบันการท่องเที่ยวในชุมชน ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นจากนักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก (Main Stream) ทั้งในและต่างประเทศ โดยมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่พักรีสอร์ทวิถีชีวิตชนบทไทย (Home Stay) ถือเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่สำคัญ ที่พักรีสอร์ทวัฒนธรรมถือเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้าน ซึ่งใช้บ้านเป็นศูนย์กลางโดยเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต ของชุมชนเข้าด้วยกัน ทั้งนักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ด้วยความเต็มใจ พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหาร การนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง โดยได้รับค่าตอบแทนตามความเหมาะสม การจัดกิจกรรมที่พักรีสอร์ทวิถีชีวิตชนบท หรือ Home Stay จึงเป็นกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาพัฒนาชุมชน โดยคนในชุมชนมีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนร่วมคิด ร่วมทำงานร่วมกัน สร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนเป็นหลัก

การทำโฮมสเตย์ เป็นการนำเสนอความโดดเด่นในด้านแหล่งท่องเที่ยวประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งกิจกรรมในพื้นที่นั้นๆ ด้วยปัจจัยด้านภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตชุมชนในแต่ละแห่งจะส่งผลให้ที่พักแบบโฮมสเตย์ ในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไป เมื่อประกอบกับบรรดาผู้ประกอบการ โฮมสเตย์ ในชุมชนส่วนใหญ่ ต้องอาศัยความร่วมมือกัน เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชน และจัดกิจกรรมโปรแกรมนำเที่ยว รวมถึงบริการต่างๆร่วมกัน มากกว่าที่จะแข่งขันกันเอง ทำให้ภาวะการแข่งขันของการจัดที่พักแบบโฮมสเตย์ภายในพื้นที่เดียวกันยังมีน้อย แต่หากมองถึงการแข่งขันของการจัดที่พักแบบโฮมสเตย์ในต่างพื้นที่หรือต่างชุมชนโดยเฉพาะในภูมิภาคที่มีความใกล้เคียงทางสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรม ที่พักรีสอร์ทโฮมสเตย์ในแต่ละพื้นที่ แต่ละชุมชนอาจต้องแข่งขันกันทางตลาดพอสมควร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความได้เปรียบในด้านต่างๆที่แตกต่างจากชุมชนอื่นๆ อาทิ เช่น ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มของชุมชน การนำเสนอกิจกรรมในท้องถิ่นให้เป็นที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น กลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์จึงควรสร้าง เอกลักษณ์เฉพาะตัวของธุรกิจในพื้นที่ของตนเอง เพื่อเป็นการสร้างจุดขายดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวให้มาเข้าพัก ถือเป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล (Balance) คือความสมดุลระหว่างความต้องการของนักท่องเที่ยวของคนในชุมชนและขีดความสามารถของ [9] จากปัจจัยที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของ แนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ชุมชนตะคร้อเอน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อหาความโดดเด่นของพื้นที่ และสร้างเอกลักษณ์ของโฮมสเตย์ อีกทั้งสามารถเพิ่มมูลค่าในธุรกิจที่พักโฮมสเตย์ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้สร้างเอกลักษณ์ จุดเด่นของตนในการพัฒนาธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

บ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้อเอน จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมได้สะดวก แต่ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมักเป็นทัวร์ผ่าน แบบไม่ค้างคืน ผู้ประกอบการจึงต้องพยายามสร้างจุดขายให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพัก มีจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาเอกลักษณ์ให้มีความโดดเด่น ในด้านต่างๆ ให้เป็นที่น่าจดจำ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวรู้จัก และเข้ามาพักในบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้อเอน จังหวัดกาญจนบุรี มากยิ่งขึ้น กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทั้งหลายนิยมชมชอบในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจะเป็นการท่องเที่ยว ธรรมชาติ เกษตร และประเพณีวัฒนธรรม นับจาก

การไหว้พระ ดูการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ใส่บาตร อาหารพื้นบ้าน ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ภูมิปัญญาไทย นวดและอบสมุนไพร ชม โบราณสถาน ชมการผลิตสินค้า OTOP ปั่นจักรยานชมทุ่ง การทำอัฐมอญ กระทั่งการทำเกษตรปลอดสารพิษ เป็นต้น ซึ่งการพักแบบโฮมสเตย์ จะสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างสมบูรณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นขอบเขตด้านพื้นที่ ด้านเนื้อหา ด้านประชากร และด้านระยะเวลา ได้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่ทำการศึกษาเอกลักษณ์วัฒนธรรม เพื่อหาแนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยวัฒนธรรมให้กับที่พักบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ในจังหวัดกาญจนบุรี

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ศึกษาบริบทชุมชนเกี่ยวกับบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี
2. ศึกษาเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชนบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แนวคิดของ ความมีเอกลักษณ์ของ Garn ham, Harry L. [10] ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 มุมมองของสภาพแวดล้อม ทางธรรมชาติในที่ตั้ง
 - 2.2 ลักษณะทางวัฒนธรรม
 - 2.3 ประสบการณ์ในความรู้สึก
3. ศึกษาการบริหารและการจัดการของชุมชน
 - 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม
 - 3.2 ศึกษาการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยวัฒนธรรมให้กับที่พักบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

3. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ภาคชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ประกอบการ กลุ่มชุมชน ชาวบ้าน ในพื้นที่ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี
หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนจำนวน 400 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2563 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2564

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทราบถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี
2. ทราบแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยวัฒนธรรมให้กับบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี
3. ผู้ประกอบการและคนในชุมชนทราบแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเอกลักษณ์วัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรได้แก่ ประชาชนในชุมชนบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ คนที่ให้ข้อมูลบริบทชุมชนเกี่ยวกับบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเก็บข้อมูลในพื้นที่ ที่ทำการคัดเลือกผ่านมาตรฐาน โฮมสเตย์ไทยมาแล้ว ประกอบด้วย “บ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี” กลุ่มผู้แทนภาครัฐ กลุ่มผู้แทนผู้ประกอบการ กลุ่มผู้แทนชุมชน จำนวน 15 คน, นักท่องเที่ยวที่เข้าพักบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 400 คน, ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบ้านริมนาโฮมสเตย์ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – structured Interview) ซึ่งมีข้อคำถาม หัวข้อ และ พุดคุยประเด็นอื่นๆ เกี่ยวข้อง

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมและมาตรฐานโฮมสเตย์ของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพที่ผสมผสานระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจากแหล่งข้อมูลของพื้นที่ และการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้จากการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลโดยลงพื้นที่บ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งโฮมสเตย์นี้ได้ผ่านมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำผลประเมินระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมและมาตรฐานโฮมสเตย์ ของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ชุด มาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยวิเคราะห์สรุปประเด็นเนื้อหาที่ผู้ตอบแต่ละคนตอบแยกประเด็นคำตอบดังกล่าวเป็นหมวดหมู่ ในขณะที่เดียวกันได้แสดงผลเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย ในแต่ละประเด็น เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมและมาตรฐานโฮมสเตย์ ของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปผล

1. บริบทของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบลตะคร้ำเอน เป็นตำบลที่มีขนาดเล็ก ห่างจากอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ 30 กิโลเมตร อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนตั้งอยู่ทางทิศเหนือของตัวอำเภอลำสนธิ ระยะห่างจากตัวอำเภอประมาณ 2 กิโลเมตร การคมนาคมในพื้นที่ ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ถนนลาดยางแอสฟัลต์ เป็นถนนสายหลักในการเดินทาง เข้า - ออก ตัวเมืองกาญจนบุรี ในส่วนของการเดินทางระหว่างหมู่บ้าน และตำบลมีถนนคอนกรีตที่เรียกว่า ซอยคลองเลียบชลประทาน และมีเส้นทางเชื่อมโยงทุกจุด ตำบลตะคร้ำเอน มีลักษณะความเป็นเมือง มีความพร้อมในหลายๆ ด้าน ทั้งในด้านสาธารณูปโภค อุปโภค การคมนาคม การศึกษา จึงทำให้ตำบลตะคร้ำเอนเป็นแหล่งของเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยประวัติของชุมชนตะคร้ำเอนยังกล่าวถึงว่า กลุ่มลาวเวียงในรัชกาลที่ 1 ได้มาก่อตั้งรากฐานที่แม่ก่อ จนขยายมายังอำเภอโพธาราม ต่อมาในรัชกาลที่ 5 มีการเลิกทาสเหล่าบรรดาเจ้าขุนมูลนายค่อนข้างที่จะมีฐานะได้จับจองซื้อที่ดินเอาไว้ ซึ่งทำให้ทาสที่ได้รับอิสระไม่มีที่อยู่อาศัย จึงได้พากันอพยพมาอยู่ที่ท่าเรือ ภายหลังมีการปกครองแบ่งพื้นที่จึงได้จัดตั้งหมู่บ้านชื่อว่า “ศาลา” ขึ้น แต่ตอนนั้นก็ยังไม่มีผู้คนรู้จักมากนัก ต่อมาเวลาผ่านไปหลายปี มีต้นตะคร้ำอยู่ตรงปากทางแม่น้ำ มีลักษณะที่เอนโน้มลงมาซึ่งเป็นที่สะดุดตาต่อผู้พบเห็น ชาวบ้านที่อยู่แถวนั้นจึงได้นำเอกลักษณ์ของต้นตะคร้ำเอนที่โค้งงอมาตั้งเป็นชื่อหมู่บ้าน ที่ชื่อว่า “หมู่บ้านตะคร้ำเอน” ทดแทนหมู่บ้านศาลา

ชาวบ้านที่เป็นข้าราชการบ้านญาติได้จัดตั้ง บ้านริมนาโฮมสเตย์ เพื่อเสริมสร้างรายได้ ให้แก่ครอบครัวและชุมชน ด้วยความที่บรรยากาศรอบๆบ้านริมนามีสวนมะพร้าว อยู่บริเวณริมคลอง มีสวนผักแบบเศรษฐกิจพอเพียงของชาวบ้านในชุมชน และนักท่องเที่ยวสามารถพายเรือเล่นในคลอง เพื่อชมความสวยงามของชาวสวน นอกเหนือจากนี้บ้านริมนาโฮมสเตย์ ยังมีหลากหลายรูปแบบให้นักท่องเที่ยว ได้เลือกเข้าพัก มีแบบโฮมสเตย์ที่เป็นแบบไม้ไผ่สาน ปูนชั้นเดียว บ้านทรง Modle นักท่องเที่ยวสามารถเลือกเข้าพักได้ตามความชอบ มีกิจกรรมการตกปลาในคลองร่วมกับคนในชุมชนเพื่อสร้างมิตรภาพในชุมชนอีกด้วย

ในจังหวัดกาญจนบุรี จุดเด่นที่ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเดินทางภายในจังหวัดกาญจนบุรีก็คือ เจดีย์สามองค์ , สะพานแม่น้ำแคว ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงามด้านธรรมชาติ มีรีสอร์ตที่พร้อมคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยว สำหรับชุมชนบ้านตะคร้ำเอนมีที่ท่องเที่ยวอย่างเช่น หลวงพ่อดำ พร้อมเปิดให้บริการในวัน จันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 08.30-16.30 น. ภายในจะมีรูปปั้นของหลวงพ่ที่มีสีดำ มีขนาดปานกลาง บริเวณหน้าวัดจะเป็นลาดกว้าง ศาลาที่มีรูปปั้นของหลวงพ่ดำมีบริเวณที่สะอาด พอหลังจากนั้นก็เดินทางเข้าไปจะพบกับห้องโถงที่มีขนาดใหญ่ มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่เหลืองอร่ามให้กับผู้คนที่ทำการกราบไหว้ บริเวณด้านบนของห้องโถงประกอบด้วยรูปวาดของพระพุทธรูปที่สวยงามประดับประดาอยู่ , มีพิพิธภัณฑพระครูประกอบสุนทรกิจ (หลวงพ่สนธิ กิจทาโร) ภายนอกของวัด มีสีเหลืองอร่ามที่สวยงามชวนให้เหล่าบรรดานักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม ซึ่งภายในของวัดประกอบด้วยตู้ที่เก็บของวัตถุโบราณ เช่น ไทโบราณ , หม้อดินโบราณ , เคียวเกี่ยวข้าวโบราณ เป็นต้น

ทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ประกอบไปด้วย คลองนา และบึงสลุ่มเป็นคลองที่ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์ ในเรื่องการทำเกษตร รดน้ำต้นไม้ และการทำเป็นน้ำดื่มให้กับสัตว์เลี้ยง เพื่อให้ชาวบ้านได้ไม่ต้องขาดแคลนเกี่ยวกับน้ำดื่มแก่สัตว์เลี้ยงภายในชุมชน วัดตะคร้ำเอนที่มีรูปปั้นหลวงพ่ดำ มีระยะเวลาเป็น 66 ปี ซึ่งมีการก่อตั้งในปี.ศ.2498 โดยคบคิดของ หล่อ เชิงสุธา ได้เกิดศรัทธาในพระพุทธรูปสร้างพระพุทธรูป รวม 113 องค์ (ช่วงวันวิสาขบูชา) เพื่อเป็นพุทธบูชาในปีที่จะครบถึงพุทธกาล (ครบรอบพระพุทธศาสนา 2500 ปี) ทรัพยากรที่คงอยู่กับชาวชุมชนตะคร้ำเอน ที่มีความโดดเด่นมากที่สุด คือ การปลูกข้าวในช่วง เดือนมิถุนายน และเก็บเกี่ยวผลผลิต ในช่วงเดือนพฤศจิกายน

ศักยภาพการท่องเที่ยวภายในชุมชนตะคร้ำเอน ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเข้าถึง 2) ที่พัก 3) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) จุดสนใจการท่องเที่ยว และ 5) กิจกรรมการท่องเที่ยว โดยแต่ละปัจจัยสามารถจำแนกได้ดังนี้ การเข้าถึง คือ ถนน ป้ายบอกทาง และยานพาหนะ ด้านที่พัก คือ โฮมสเตย์และรีสอร์ต ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ลานจอดรถ ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านขายของฝากที่ระลึก ถึงขยะ และห้องน้ำ ด้านจุดสนใจทางการท่องเที่ยว โดยชุมชนตะคร้ำเอนมีสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่น คือ หลวงพ่ดำ พิพิธภัณฑพระครูประกอบสุนทรกิจ (หลวงพ่สนธิ กิจทาโร) ศาลาไม้สัก

จุดสนใจของชุมชนตะคร้ำเอน ประกอบด้วย 3 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ มีหลวงพ่อดำเป็นจุดสนใจทางการท่องเที่ยว ที่มีลักษณะโดดเด่น 2) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ นวัตกรรม เนื่องจากคนในชุมชนส่วนใหญ่นิยมแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบผสมผสาน ที่ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวชุมชนตะคร้ำเอน โดยกิจกรรมจัดทำขึ้นเพื่อเป็นรายได้เสริมให้แก่คนในชุมชน และ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในทุกๆปี จะมีการรำบาสีลื้อของชาวลาวเวียงที่ต้องจัดขึ้นทุกปี สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากมาย เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นอย่างมาก

กิจกรรมในพื้นที่ ที่นักท่องเที่ยวจะได้ชมกัน นั่นก็คือ การรำบาสีลื้อ ที่มีมาตั้งแต่สมัยผู้คนลาวเวียงอาศัยอยู่ที่นี้ จะจัดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ที่มีการรดน้ำดำหัวของผู้ใหญ่จะมีพิธีการรำบาสีลื้อขึ้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะจัดขึ้นในลานวัดของตะคร้ำเอน

2. ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

จากการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ท่ามกลางธรรมชาติและความสะดวกสบายของชาวบ้านในชุมชน ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน ในรูปแบบ ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบวิถีชาวบ้าน สำหรับนักท่องเที่ยวจะได้มีประสบการณ์เชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่เรียบง่าย ปัจจุบันบ้านริมนาโฮมสเตย์ ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่นักท่องเที่ยวเข้าพักจะได้พบกับความสะดวกสบายของชาวบ้านในชุมชน อาทิ ตื่นเช้ามานักท่องเที่ยวจะเห็นชาวบ้านใส่บาตรกับหลวงพ่อดำ ชาวบ้านออกไปทำนา ซึ่งมันเป็นวัฒนธรรมแบบเรียบง่ายที่ผู้คนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเมือง ไม่ได้พบเจอกันบ่อยนัก บ้านริมนาโฮมสเตย์ ได้มาตรฐานในเรื่อง ด้านการบริการให้กับนักท่องเที่ยวที่ได้มาพัก ในช่วงที่นักท่องเที่ยวมาพักซึ่งมีความตรงกับประเพณีโยนห่อข้าว ชาวบ้านในชุมชนจะพานักท่องเที่ยวเหล่านี้ ไปร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านภายในวัดด้วย ผู้ใหญ่บ้านจะคอยให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการทราบถึงประวัติและความเป็นมาของประเพณี โยนห่อข้าว ชาวบ้านในชุมชนตะคร้ำเอนได้จัดทำบ้านริมนาโฮมสเตย์ ภายในพื้นที่บ้านของชาวบ้าน ผลตอบรับของนักท่องเที่ยวที่มาเข้าพักค่อนข้างที่อยู่ในเกณฑ์ดี บ้านริมนาโฮมสเตย์ มีการปรับปรุงอยู่เสมอไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน เมื่อนักท่องเที่ยวมาพักที่โฮมสเตย์ ชาวบ้านจะจัดกิจกรรมต้อนรับโดยการผูกแขน คล้องพวงมาลัย เพื่อสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาพัก

ศักยภาพการท่องเที่ยวภายในชุมชนตะคร้ำเอน ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเข้าถึง 2) ที่พัก 3) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) จุดสนใจการท่องเที่ยว และ 5) กิจกรรมการท่องเที่ยว โดยแต่ละปัจจัยสามารถจำแนกได้ดังนี้ การเข้าถึง คือ ถนน ป้ายบอกทาง และยานพาหนะ ด้านที่พัก คือ โฮมสเตย์และรีสอร์ท ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ลานจอดรถ ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านขายของฝากที่ระลึก ถึงขยะ และห้องน้ำ ด้านจุดสนใจทางการท่องเที่ยว โดยชุมชนตะคร้ำเอนมีสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่น คือ หลวงพ่อดำ พิพิธภัณฑสถานพระครูประกาศสุนทรกิจ (หลวงพ่อดำสนธิ กิจทาโร) ศาลาไม้สัก

จุดสนใจของชุมชนตะคร้ำเอน ประกอบด้วย 3 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ มีหลวงพ่อดำเป็นจุดสนใจทางการท่องเที่ยว ที่มีลักษณะโดดเด่น 2) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ นวัตกรรม เนื่องจากคนในชุมชนส่วนใหญ่นิยมแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบผสมผสาน ที่ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวชุมชนตะคร้ำเอน โดยกิจกรรมจัดทำขึ้นเพื่อเป็นรายได้เสริมให้แก่คนในชุมชน และ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในทุกๆปี จะมีการรำบาสีลื้อของชาวลาวเวียงที่ต้องจัดขึ้นทุกปี สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากมาย เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นอย่างมาก

กิจกรรมในพื้นที่ ที่นักท่องเที่ยวจะได้ชมกัน นั่นก็คือ การรำบาสีลื้อ ที่มีมาตั้งแต่สมัยผู้คนลาวเวียงอาศัยอยู่ที่นี้ จะจัดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ที่มีการรดน้ำดำหัวของผู้ใหญ่จะมีพิธีการรำบาสีลื้อขึ้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะจัดขึ้นในลานวัดของตะคร้ำเอน

3. แนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

จากการศึกษาพบว่าบ้านพักริมนาโฮมสเตย์ อยู่ในความดูแลของเจ้าของบ้าน ที่รอบรั้วขอบชิดแบบปลอดภัย ความแข็งแรงของบ้านริมนาโฮมสเตย์ มีทรงเป็นบ้านปูน ชาวบ้านในชุมชนตะคร้ำเอนจะมีการปรับปรุงตัวอาคารอยู่เสมอ นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องกังวลในเรื่องตัวที่พังจะมีการพังทลายลงมา ชาวบ้านในชุมชนตะคร้ำเอนจะพานักท่องเที่ยวเยี่ยมชมหมู่บ้านที่คงความเป็นวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย ในช่วงกลางวัน ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้ทราบถึงความเป็นอยู่ของชาวบ้านอย่างทั่วถึง ชุมชนตะคร้ำเอนมีที่ตั้งของชุมชนอยู่ห่างจากตัวเมืองอยู่แค่ 30 กิโลเมตร ทำให้เวลานักท่องเที่ยวสัญจรไปมาสามารถมองเห็นป้ายของหมู่บ้านได้ง่าย เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาติดต่อขอเข้าพัก ถ้าเป็นชาวต่างชาติมีล่ามที่แปลภาษาคอยให้บริการกับนักท่องเที่ยว ชุมชนตะคร้ำเอนมีความพร้อมในเรื่องการรองรับจำนวนของนักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือในสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ได้เตรียมการมา ทางชุมชนตะคร้ำเอนก็ยินดีที่จะคอยให้ความช่วยเหลือจนถึงที่สุด ภายในชุมชนตะคร้ำเอนมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่ได้มาพักที่บ้านริมนาโฮมสเตย์ ไม่ว่าจะเป็นล่ามที่ช่วยแปลเมื่อมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาพักที่บ้านริมนาโฮมสเตย์ ชาวบ้านที่นี่มีการอบรมในเรื่อง ความเป็นกันเอง ยิ้มไหว้ทักทาย เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มาพักส่วนใหญ่จะเป็นการเล่าแบบปากต่อปาก บางคนเคยมาพักที่บ้านริมนาโฮมสเตย์แล้ว ชาวบ้านในชุมชนมีการต้อนรับ คอยให้ความช่วยเหลือกับบรรดาเหล่านักท่องเที่ยว สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวจนเกิดการมาใช้บริการในชุมชนตะคร้ำเอนอีก

ผลการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานของรัฐจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 มีรายได้ 10,001-20,000บาท จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 ไปพักเป็นครั้งแรก จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 มีจุดประสงค์ในการเข้าพักโฮมสเตย์ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0

การวิเคราะห์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

พบว่า วัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านประชาสัมพันธ์ ($\bar{x}=4.43$, S.D.=0.61) ด้านความปลอดภัย ($\bar{x}=4.39$, S.D.=0.59) ด้านอธยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ($\bar{x}=4.37$, S.D.=0.58) ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.37$, S.D.=0.61) ด้านอาหาร ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.62) ด้านรายการนำเที่ยว ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.59) ด้านรายได้เสริมและการเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ชุมชน ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.62) ด้านที่พัก ($\bar{x}=4.31$, S.D.=0.63) และด้านเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทางวัฒนธรรม ($\bar{x}=4.29$, S.D.=0.66) ตามลำดับ

การอภิปรายผลจากการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาเรื่อง การศึกษาหาแนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอนจังหวัดกาญจนบุรี ตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ตำบลตะคร้ำเอน เป็นตำบลที่มีขนาดเล็ก ห่างจากอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ 30 กิโลเมตร อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนตั้งอยู่ทางทิศเหนือของตัวอำเภอท่า

ระยะห่างจากตัวอำเภอประมาณ 2 กิโลเมตร การคมนาคมในพื้นที่ ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ถนนลาดยางแอสฟัลต์ เป็นถนนสายหลักในการเดินทาง เข้า - ออก ตัวเมืองกาญจนบุรี

ชาวบ้านที่เป็นข้าราชการบ้านญาติได้จัดตั้ง บ้านริมน้ำโฮมสเตย์ เพื่อเสริมสร้างรายได้ ให้แก่ครอบครัวและชุมชน ด้วยความที่บรรยากาศรอบๆบ้านริมน้ำมีส่วนมะพร้าว อยู่บริเวณริมคลอง มีสวนผักแบบเศรษฐกิจพอเพียงของชาวบ้านในชุมชน และนักท่องเที่ยวสามารถพายเรือเล่นในคลอง เพื่อชมความสวยงามของชาวสวน นอกเหนือจากนี้บ้านริมน้ำโฮมสเตย์ ยังมีหลากหลายรูปแบบให้นักท่องเที่ยว ได้เลือกเข้าพัก มีแบบโฮมสเตย์ที่เป็นแบบไม้ไผ่สาน ปูนชั้นเดียว บ้านทรงโมเดิร์นนักท่องเที่ยวสามารถเลือกเข้าพักได้ตามความชอบ มีกิจกรรมการตกปลาในคลองร่วมกับคนในชุมชนเพื่อสร้างมิตรภาพในชุมชนอีกด้วยสอดคล้องกับ UNWTO [11] กำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และฟาร์มสเตย์ (Home Stay & Farm Stay) หมายถึง กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือน เพื่อได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น รูปแบบการใช้ชีวิต ตลอดจนภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา และได้รับประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีการสร้างสำนึก ต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนที่อยู่ในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ในจังหวัดกาญจนบุรี จุดเด่นที่ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเดินทางภายในจังหวัดกาญจนบุรีก็คือ เจดีย์สามองค์ , สะพานแม่น้ำแคว ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงามด้านธรรมชาติ มีรีสอร์ทที่พร้อมคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยว สำหรับชุมชนบ้านตะคร้ำเอนมีที่ท่องเที่ยวอย่างเช่น หลวงพ่อดำ พร้อมเปิดให้บริการในวัน จันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 08.30-16.30 น. ภายในจะมีรูปปั้นของหลวงพ่ที่มีสีดำ มีขนาดปานกลาง บริเวณหน้าวัดจะเป็นลาดกว้าง ศาลาที่มีรูปปั้นของหลวงพ่ดำมีบริเวณที่สะอาด พอหลังจากนั้นก็เดินทางเข้าไปเจอกับห้องโถงที่มีขนาดใหญ่ มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่เหลืออร่ามให้กับผู้คนที่ทำการกราบไหว้ บริเวณด้านบนของห้องโถงประกอบด้วยรูปวาดของพระพุทธเจ้าที่สวยงามประดับประดาอยู่ , มีพิพิธภัณฑพระครูประจักษ์สุนทรกิจ (หลวงพ่สนธิ กิจทาโร) ภายนอกของวัด มีสี่เหล็กร่วมที่สวยงามชวนให้เหล่าบรรดานักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม ซึ่งภายในของวัดประกอบด้วยตู้ที่เก็บของวัตถุโบราณ เช่น ไทโบราณ , หม้อดินโบราณ , เคียวเกี่ยวข้าวโบราณ เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ [12] อธิบายว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการเดินทางของผู้คนหรือกลุ่มคนที่อยู่สถานที่ประจำไปยังชุมชนหนึ่ง เพื่อชมความงามของเอกลักษณ์และวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น และจะต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของท้องถิ่นนั้นเพื่อให้เกียรติและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และก็ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับบุคคล วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นนั้นด้วย นอกจากนี้ชุมชนยังสร้างรายได้และการจ้างงานจากการท่องเที่ยว อันนำมาซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ศักยภาพการท่องเที่ยวภายในชุมชนตะคร้ำเอน ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเข้าถึง 2) ที่พัก 3) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) จุดสนใจการท่องเที่ยว และ 5) กิจกรรมการท่องเที่ยว โดยแต่ละปัจจัยสามารถจำแนกได้ดังนี้ การเข้าถึง คือ ถนน ป้ายบอกทาง และยานพาหนะ ด้านที่พัก คือ โฮมสเตย์และรีสอร์ท ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ลานจอดรถ ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านขายของฝากที่ระลึก ถึงขยะ และห้องน้ำ ด้านจุดสนใจทางการท่องเที่ยว โดยชุมชนตะคร้ำเอนมีสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่น คือ หลวงพ่อดำ พิพิธภัณฑพระครูประจักษ์สุนทรกิจ (หลวงพ่สนธิ กิจทาโร) ศาลาไม้สัก สอดคล้องกับแนวคิดของ Tourism Western Australia [13] ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เช่น สิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ (Natural Attractions) สิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built Attractions) รวมถึงกิจกรรมที่มนุษย์จัดขึ้น กิจกรรม (Activities) สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ (Activities) ที่นักท่องเที่ยว สามารถทำในเวลาว่างที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของการท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยวกิจกรรมต่างๆ การเข้าถึง (Access) สภาพการเข้าถึง (เส้นทางคมนาคม) คือความสะดวกสบายในการเดินทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยวที่พำนักนั้นต้องตรวจสอบจากจุดศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวมายังแหล่งท่องเที่ยว เช่น ระยะทางจากตัวเมืองซึ่งอาจจะเป็นศูนย์กลางมายังแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) เป็นสิ่งบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวและระบบสาธารณูปการ ซึ่งมีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่พำนักนั้นๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้ได้อย่างสะดวกสบายมากน้อยเพียงใดเช่น ที่

พักผ่อน ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานเริงรมย์ สถานบริการอื่นๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานรักษาพยาบาล สถานีตำรวจ หรือระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ที่พัก (Accommodation) สถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้งมีความหลากหลาย ด้านราคาและการบริการและมีความเหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนักทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและมีความปลอดภัย

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ท่ามกลางธรรมชาติและความสะดวกสบายของชาวบ้านในชุมชน ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน ในรูปแบบ ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบวิถีชาวบ้าน สำหรับนักท่องเที่ยวจะได้มีประสบการณ์เชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่เรียบง่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ วรณา [14] กล่าวว่า การท่องเที่ยวในรูปแบบนี้จัดขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เนื่องในเทศกาลต่างๆ เป็นการสืบทอดและรักษามรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นไว้ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ปัจจุบันบ้านริมนาโฮมสเตย์ ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่นักท่องเที่ยวเข้าพักจะได้พบกับความเรียบง่ายของชาวบ้านในชุมชน อาทิ ดินเข้านักท่องเที่ยวจะเห็นชาวบ้านใส่บาตรกับหลวงพ่อบ้านนอกไปทำนา ซึ่งมีเป็นวัฒนธรรมแบบเรียบง่ายที่ผู้คนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเมือง ไม่ได้พบเจอกันบ่อยนัก บ้านริมนาโฮมสเตย์ ได้มาตรฐานในเรื่อง ด้านการบริการให้กับนักท่องเที่ยวที่ได้มาพัก ในช่วงที่นักท่องเที่ยวมาพักซึ่งมีความตรงกับประเพณีโยนห่อข้าว ชาวบ้านในชุมชนจะพานักท่องเที่ยวเหล่านี้ ไปร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านภายในวัดด้วย ผู้ใหญ่บ้านจะคอยให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการทราบถึงประวัติและความเป็นมาของประเพณี โยนห่อข้าว สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ [15] กล่าวว่า หลักการของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ เป็นการท่องเที่ยวที่มีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญ คุณค่า ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของทรัพยากรวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว นั้น เป็นการท่องเที่ยวที่ช่วยสร้างจิตสำนึกของคนในชุมชนท้องถิ่น ให้เกิดความรักและหวงแหนต่อทรัพยากรภายในท้องถิ่นตนเอง ร่วมกันรักษาและเชิญชวน ชุมชนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรของตนเอง และได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้จากการบริการนำเที่ยว สร้างรายได้จากการให้บริการขนส่ง การให้บริการที่พัก และการขายสินค้าที่ระลึก ถือเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้เกิดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรม ตลอดจนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมทั้งช่วยสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และเป็นการท่องเที่ยวที่มีการเคารพวัฒนธรรมของเพื่อนบ้าน หรือของชุมชนอื่น รวมทั้งเคารพในวัฒนธรรม ศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเองด้วยชาวบ้านในชุมชนตะคร้ำเอนได้จัดทำบ้านริมนาโฮมสเตย์ ภายในพื้นที่บ้านของชาวบ้าน ผลตอบรับของนักท่องเที่ยวที่มาเข้าพักค่อนข้างที่อยู่ในเกณฑ์ดี บ้านริมนาโฮมสเตย์ มีการปรับปรุงอยู่เสมอไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน เมื่อนักท่องเที่ยวมาพักที่โฮมสเตย์ ชาวบ้านจะจัดกิจกรรมต้อนรับโดยการผูกแขน คล้องพวงมาลัย เพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาพัก สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีศักร [16] กล่าวว่า การจะนำวัฒนธรรมมาใช้ในการพัฒนา ผู้คนในสังคมนั้นๆ ควรจะต้องทำความเข้าใจวัฒนธรรมของตนให้ดีเสียก่อนว่า มีจุดเด่นหรือจุดด้อยอะไรบ้าง และเมื่อเข้าใจแล้วก็ต้องพิจารณาว่าวัฒนธรรมส่วนใดควรได้รับการอนุรักษ์และส่งเสริมหรือส่วนใดควรปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดผลดีต่องานพัฒนาการทำความเข้าใจวัฒนธรรมของสังคม แต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ดังนั้นลักษณะการนำวัฒนธรรมมาใช้ในการพัฒนาสังคมที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามพื้นฐานวัฒนธรรมของแต่ละสังคม

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของบ้านริมนาโฮมสเตย์ ชุมชนตะคร้ำเอน จังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บ้านพักริมนาโฮมสเตย์ อยู่ในความดูแลของเจ้าของบ้าน ที่รอบรั้วขอบเขตแบบปลอดภัย ความแข็งแรงของบ้านริมนาโฮมสเตย์ มีทรงเป็นบ้านปูน ชาวบ้านในชุมชนตะคร้ำเอนจะมีการปรับปรุงตัวอาคารอยู่เสมอ นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องกังวลในเรื่องตัวที่พึ่งจะมีการพังทลายลงมา ชาวบ้านในชุมชนตะคร้ำเอนจะพานักท่องเที่ยว

เยี่ยมชมหมู่บ้านที่คงความเป็นวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย ในช่วงกลางวัน ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้ทราบถึงความเป็นอยู่ของชาวบ้านอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับแนวคิดของ วรณา [17] กล่าวว่า การท่องเที่ยวรูปแบบนี้จัดขึ้นเพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เนื่องในเทศกาลต่างๆ เป็นการสืบทอดและรักษามรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นไว้ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ชุมชนตะคร้ำเอนมีที่ตั้งของชุมชนอยู่ห่างจากตัวเมืองอยู่แค่ 30 กิโลเมตร ทำให้เวลานักท่องเที่ยวสัญจรไปมาสามารถมองเห็นป้ายของหมู่บ้านได้ง่าย เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาติดต่อขอเข้าพัก ถ้าเป็นชาวต่างชาติมีล่ามที่แปลภาษาคอยให้บริการกับนักท่องเที่ยว ชุมชนตะคร้ำเอนมีความพร้อมในเรื่องการรองรับจำนวนของนักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือในสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ได้เตรียมการมา ทางชุมชนตะคร้ำเอนก็ยินดีที่จะคอยให้ความช่วยเหลือจนถึงที่สุด ภายในชุมชนตะคร้ำเอนมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่ได้มาพักที่บ้านริมน้ำโฮมสเตย์ ไม่ว่าจะเป็นล่ามที่ช่วยแปลเมื่อมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาพักที่บ้านริมน้ำโฮมสเตย์ ชาวบ้านที่นี่มีการอบรมในเรื่อง ความเป็นกันเอง ยิ้มไหว้ทักทาย เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มาพักส่วนใหญ่จะเป็นการเล่าแบบปากต่อปาก บางคนเคยมาพักกับบ้านริมน้ำโฮมสเตย์แล้วชาวบ้านในชุมชนมีการต้อนรับ คอยให้ความช่วยเหลือกับบรรดาเหล่านักท่องเที่ยว สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวจนเกิดการมาใช้บริการในชุมชนตะคร้ำเอนอีก สอดคล้องกับวิจัยของ ปิยาภรณ์ [18] ได้จัดทำวิจัยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้สู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา : ผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านจากเศษไม้ ปัจจุบันโลกของแห่งการแข่งขันภายใต้ของการตลาด การจัดทำธุรกิจจำเป็นที่จะต้องคิดให้เหนือกว่าที่เคยเป็น การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์หรือการบริการ เริ่มมีบทบาทในการทำให้ผู้บริโภคใหม่ๆมีความสนใจและยังรักษากลุ่มผู้บริโภคเก่าให้อยู่กับเราได้ตลอดไป ในปัจจุบันหากผลิตภัณฑ์หรือการบริการมีคุณภาพเหนือกว่าคู่แข่งผู้บริโภคก็จะให้ความสนใจและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีกว่าและการสร้างมูลค่าเพิ่มจะเป็นการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันกับคู่แข่งที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จกับโครงการหรือผลิตภัณฑ์ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ในชุมชนตะคร้ำเอนยังขาดมัคคุเทศก์น้อยท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมในเด็กๆภายในชุมชนได้ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และเป็นการหารายได้เสริมให้กับชุมชนและครอบครัว ทำให้ชุมชนตะคร้ำเอนเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น จึงมีประโยชน์มากสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเรื่องมัคคุเทศก์น้อยในแหล่งท่องเที่ยว และเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับเด็ก ๆ ในการพัฒนาและฝึกฝนความรู้
2. ควรกระตุ้นจิตสำนึกของบุคลากรใน บ้านริมน้ำโฮมสเตย์ให้มีใจรักในงานบริการเพื่อสามารถสร้างความประทับใจแก่ลูกค้าที่มาใช้บริการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในด้านเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทางวัฒนธรรม และด้านรายได้เสริมและการเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ชุมชน เนื่องจากชุมชนตะคร้ำเอนยังขาดการเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ชุมชน หากได้รับการพัฒนาที่ดีในเรื่องของการเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ชุมชน ก็จะทำให้ชุมชนตะคร้ำเอนมีรายได้เสริมมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาแนวทางในด้านการมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ในชุมชนตะคร้ำเอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการอย่างเป็นระบบและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนตะคร้ำเอน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ราชกิจจานุเบกษา. (2563). ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ท้องที่นอกราชอาณาจักรที่เป็นเขตติดโรคติดต่อ

- อันตราย กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID -19) พ.ศ. 2563. (2563, 5 มีนาคม). เล่ม 137 ตอนพิเศษ 52 หน้า 13
- [2] สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน). (2563). **โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) รายงานสถานการณ์โดย องค์การอนามัยโลก (WHO) ประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : องค์การอนามัยโลก (WHO) ประเทศไทย.
- [3] ธนาคารกรุงไทย. (2563). **Economic Outlook 2020**. Krungthai Compass. กรุงเทพฯ ฯ ธนาคารกรุงไทย
- [4] พจน์ ใจชาญสุขกิจ. (2563 : 93). **ประเทศไทยกับการรับมือ และสื่อสารภาวะวิกฤติจาก ผลกระทบของไวรัสสายพันธุ์ใหม่**. กรุงเทพฯ : EXPERT COMMUNICATIONS.
- [5] บอสแม็กกาซีน. (2563). **ทิศทางเศรษฐกิจไทยปี 2563**. วารสารบอสแม็กกาซีน. ฉบับที่ 1 : 5.
- [6] กอบสิทธิ์ ศิลปชัย. (2563). **แนวโน้มเศรษฐกิจ**. กรุงเทพฯ : ธนาคารกสิกรไทย.
- [7] สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยวกรมการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). **มาตรฐาน โฮมสเตย์ไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [8] กอบกุล ราชะนาคร. (2550). **กฎหมายกับสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- [9] อีระ อินทรเรือง. (2559). **การวางแผนพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน**. เอกสารประกอบการสอน,มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- [10] Garnham, Harry L. (1985). **maintaining the spirit of place in A Process for the Preservation of town character**. Mesa
- [11] UNWTO. (1997). **Tourism 2020 Vision**. Madrid: UNW
- [12] บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์. สมาคม วิจัยการเดินทางและการท่องเที่ยว.
- [13] Tourism Western Australia. (2008). **5A's of Tourism**. Retrieved May 3, 2012 from www.tourism.wa.gov.au/jumpstartguide/totb_5Asoftourism.html
- [14] วรรณมา วงษ์วานิช. (2546). **ความหมายของนักท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ภาควิชารัฐศาสตศาตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [15] บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์. สมาคม วิจัยการเดินทางและการท่องเที่ยว.
- [16] ศรีศักร วิลลิโกดม. (2543). **กรุงเทพฯ มาจากไหน**. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- [17] วรรณมา วงษ์วานิช. (2546). **ความหมายของนักท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ภาควิชารัฐศาสตศาตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [18] ปิยาภรณ์ คำยิ่งง. (2559). **การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้ สู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษามลพิษตกค้างที่บ้านจากเศษไม้**. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ